

พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้

นางสาวสุรณี จุติดำรงคพันธ์

0007106

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พุทธศักราช 2522

MORAL DEVELOPMENT OF SECONDARY STUDENTS
IN SOUTHERN REGION

Miss Suranee Chutidamrongpanta

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้
โดย นางสาวสุรณีญ์ จุติคำรงค์พันธ์
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... *สุประคิษฐ์ บุณนาค* คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *โยชิน ศันสนบุตท* ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โยชิน ศันสนบุตท)

..... *พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุญชัย)

..... *เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกษมศักดิ์ ภูมิศรีแก้ว)

..... *นิรมล ชมุทสาห์กิจ* กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิรมล ชมุทสาห์กิจ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พัฒนาการทางจริยธรรมของนักเรียนมัธยมศึกษาในภาคใต้
ชื่อนิสิต	นางสาวสุระณีย์ จุฑิตำรงค์พันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณนุกุลย์
ภาควิชา	จิตวิทยา
ปีการศึกษา	2522

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพัฒนาการทางจริยธรรมตามทฤษฎีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของโคลเบอร์กในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษา 2 กลุ่มที่มี เพศ ระดับชั้น และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมที่แตกต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามอะดัมส์ไฟนิงอิชชูลส์เทสต์ของเรสต์ ซึ่งพัฒนามาจากแบบวัดจริยธรรมของโคลเบอร์ก

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชายหญิงจำนวน 480 คน ซึ่งศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 จาก 10 โรงเรียนในภาคใต้ กลุ่มตัวอย่างจัดเข้าตามระดับสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมโดยใช้ดัชนี 3 ตัว คือ การศึกษาของบิดา อาชีพของบิดา และรายได้ของบิดามารดา นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์หาค่ามัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างของค่าสถิติดังกล่าวด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทาง

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่านักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทาง เศรษฐกิจสังคมระดับสูงและระดับต่ำ มีพัฒนาการทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
4. พบปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างระดับชั้นและสถานภาพทาง เศรษฐกิจสังคมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. พบปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างระดับชั้น ชนพลและสถานภาพทาง เศรษฐกิจสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Moral Development of Secondary Students in
Southern Region
Name Miss Suranee Chutidamrongpanta
Thesis Advisor Assistant Professor Punthip Siriwanabutra, Ph.D.
Department Psychology
Academic Year 1979

ABSTRACT

The purpose of this research was to study moral development in Secondary students with different sex, education level and socio-economic status according to Kohlberg's and Rest's theory by using Rest's the Defining Issue Test

Subject were 480 male and female students who were studying in matayomsuksa two and matayomsuksa five from 10 secondary schools in Southern Region. They were stratified with respect to socio-economic level by using the score criterion derived from 3 indices namely father's education, father's occupation and income of their parents. Raw data were analyzed by statistical procedures in terms of Arithmetic Mean, Standard Deviation. Three Way Analysis of Variance was utilized in testing the significance of differences of these statistics

The major findings of this study were as follows :

1. There was a significant difference ($P < .01$) in moral development between matayomsuksa two and matayomsuksa five
2. There was no significant difference in moral development between male and female secondary students
3. There was no significant difference in moral development between high and low socio-economic status secondary students
4. There was a significant difference in interaction between education level and sex ($P < .01$)
5. There was a significant difference in interaction among education level, sex and socio-economic status ($P < .01$)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เพราะผู้วิจัยได้รับความสนับสนุนจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขัย อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งกรุณา
ประสิทธิ์ความรู้และแนวความคิดด้านวิชาการ ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไข
ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ และจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. โยธิน ศันสนบุทท ผู้ช่วย
ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำทางด้านสถิติ อาจารย์มัทนา
ปรากฏการสมุทร ซึ่งกรุณาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณศิริพร ประทักษิธร ที่ช่วยเหลือในด้านเอกสาร คุณชัชวาล
ไชยเศรษฐ คุณสมศรี ไชยเศรษฐ คุณอรนงค์ เก้าไพบูลย์ คุณประหยศ เวชสารศรี
คุณฉวีวรรณ ทองคำ คุณวิไล คำนวนทิพย์ คุณอนงค์ เฮา ตลอดจนคณาจารย์และนักเรียน
ของโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยดี จนงานด้านข้อมูลเรียบร้อย
สมบูรณ์

ในที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ปกครองที่กรุณาให้กำลังใจทุกด้านตลอดมา
ขอขอบคุณ คุณมลิวัดย์ ศันสุวรรณ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการพิมพ์วิทยานิพนธ์
คุณสุพัทธศรี ชุมทรัพย์ คุณวณี ออมสิน คุณศรีวรรณา เขียวดี ผู้ร่วมศึกษาทำการวิจัย ตลอดจน
พี่และเพื่อน ๆ ที่ได้ช่วยเหลือในการดำเนินงานและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

สุรณีย์ จุติคำรงค์พันธ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฎ
รายการแผนภูมิประกอบ	ฏ

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
ความหมายของจริยธรรม	1
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	5
วรรณคดีวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ความมุ่งหมายของการวิจัย	29
สมมติฐานของการวิจัย	30
ขอบเขตของการวิจัย	30
คำจำกัดความที่ใช่ในการวิจัย	31
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	33

2. วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากร	34
เครื่องมือที่ใช่ในการวิจัย	36

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล	45
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	46
3. ผลการวิจัย	48
4. อภิปรายผลการวิจัย	68
5. สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	78
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	83
โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการวิจัย	87
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	90
ประวัติผู้เขียน	105

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่

หน้า

1. แสดงค่าเฉลี่ยเป็นเปอร์เซ็นต์ของคะแนนชั้นของกลุ่มตัวอย่างจากการวิจัยของเรสต์ 22
2. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมชั้น P ของกลุ่มใหญ่จากการวิจัยแบบภาคตัดขวางรวบรวมโดยเรสต์.
3. แสดงจำนวนนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับชั้นเพศ สถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม 35
4. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 48
5. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและหญิง 50
6. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้นของนักเรียนที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมระดับสูงและระดับต่ำ 52

7. แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนพัฒนาการทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น จำแนกตามระดับชั้น เพศ และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม	54
8. ตารางการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น P	55
9. เสนอผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้นกับเพศ โดยการเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิตของชั้น P ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์	57
10. เสนอผลการทดสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับชั้น เพศ และสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคมโดยการเปรียบเทียบค่ามัธยิมเลขคณิตของชั้น P ตามวิธีของนิวแมน-คูลส์	59
11. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น 2	62
12. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น 3	64
13. แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 3 ทาง (Three Way Analysis of Variance) ของชั้น 4	66

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1. กราฟแสดงเปอร์เซ็นต์จรรยาวิพากษ์และเค้กอเมริกัน ไต้หวัน
ตุรกี ยูคาตัน ในระดับอายุต่าง ๆ 21
2. กราฟเปรียบเทียบความซิมิลิตี (\bar{X}) ของคะแนนพัฒนา
การทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์
(D.I.T.) ทั้ง 4 ชั้น ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ
มัธยมศึกษาปีที่ 5 49
3. กราฟเปรียบเทียบความซิมิลิตี (\bar{X}) ของคะแนนพัฒนาการ
ทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.)
ทั้ง 4 ชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาเพศชายและหญิง 51
4. กราฟเปรียบเทียบความซิมิลิตี (\bar{X}) ของคะแนนพัฒนาการ
ทางจริยธรรมที่ได้จากการทำแบบสอบวัดจรรยาวิพากษ์ (D.I.T.)
ทั้ง 4 ชั้นของนักเรียนมัธยมศึกษาที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสังคม
ระดับสูงและระดับต่ำ 53

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย